

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Krakowie

LKR – 4101-11-05/2013

P/13/152

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/13/512 – Zapewnienie bezpieczeństwa turystyki i rekreacji w górach
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie
Kontroler	Małgorzata Kram, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 83892 z dnia 10 czerwca 2013 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Tatrzański Park Narodowy, ul. Kuźnice 1,34-500 Zakopane (dalej: <i>TPN</i> lub <i>Park</i>)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Paweł Skawiński, Dyrektor Tatrzańskiego Parku Narodowego (dowód: akta kontroli str. 9)

Ocena ogólna

II. Ocena kontrolowanej działalności

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli zadania w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa turystyki i rekreacji w latach 2010-2013 (do dnia zakończenia kontroli) Park realizował skutecznie. Stan szlaków turystycznych gwarantował bezpieczeństwo turystom z nich korzystającym, co potwierdzają zarówno oględziny przeprowadzone w trakcie niniejszej kontroli, jak również wyniki ankiet, w których aż 99% respondentów oceniło ich stan jako dobry lub bardzo dobry.

TPN określił i upowszechnił zasady korzystania z terenu Parku oraz prowadził kontrole ich przestrzegania. Prowadzona działalność profilaktyczna i edukacyjna polegała głównie na organizowaniu szkoleń z zakresu udostępniania Parku i bezpieczeństwa oraz zajęć dla dzieci i młodzieży, dotyczących między innymi bezpieczeństwa i ochrony przyrody.

Kontrola wykazała jednak, że pomimo podejmowanych przez Park działań informacyjnych i edukacyjnych, turyści nie zawsze znają lub przestrzegają obowiązujących na terenie Parku zasad. Spośród ankietowanych turystów 20% nie zapoznało się z obowiązującymi zasadami, a połowa respondentów była świadkiem niebezpiecznych zachowań, związanych między innymi z: nieodpowiednim ubiorem lub sprzętem turystycznym, spożywaniem alkoholu, poruszaniem się poza wyznaczonym szlakiem lub zabieraniem małych dzieci w wyższe partie gór. W ocenie NIK brak wiedzy turystów na temat zasad bezpieczeństwa oraz lekceważenie istniejących zakazów i nakazów postępowania na terenie Parku nie tylko narusza ustawowy obowiązek zachowania przez turystę należytej staranności, ale również zagraża życiu zarówno samych turystów, jak i wyruszających na ich ratunek ratowników górskich.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Zapewnienie warunków bezpieczeństwa osobom przebywającym w górach

Opis stanu faktycznego

W latach 2010 – 2013 zadania związane z udostępnianiem obszaru Parku realizował Dział Udostępniania TPN. Do jego zadań należały m.in. sprawy związane z obsługą turystów i ich bezpieczeństwem.

(dowód: akta kontroli str. 3, 8, 11-13, 20)

Zasady korzystania z terenu Parku zostały ustalone zarządzeniami dyrektora TPN w sprawie udostępniania turystycznego Parku. Określono w nich m.in. warunki udostępniania Parku dla taternictwa i taternictwa jaskiniowego, zakazy obowiązujące na jego terenie, wykaz i przebieg szlaków turystycznych, wysokość opłat za wstęp i miejsca wejść na teren parku. Zasady udostępniania zostały podane do publicznej wiadomości na tablicach informacyjnych (z wykorzystaniem piktogramów), w Punktach Informacji Turystycznej i Przyrodniczej, przy wejściach na teren TPN, na stronie internetowej Parku (www.TPN.pl) oraz w licznych publikacjach (broszury, ulotki, mapy, itp.). Ponadto na odcinku Palenica Białczańska - Morskie Oko wykonano siedem punktów zatrzymań, na których umieszczono tablice z podstawowymi informacjami o przyrodzie. Ta ścieżka dydaktyczna przybliży zagadnienia związane z ochroną Doliny Rybiego Potoku (fragmentu TPN), który jest miejscem o największym natężeniu ruchu turystycznego.

(dowód: akta kontroli str. 15-20, 29-37, 135-150, 154, 186-189)

W ustalonych zasadach korzystania z Parku przyjęto m.in. ograniczenie polegające na zamknięciu wszystkich szlaków turystycznych, rowerowych, tras i szlaków narciarskich od zmierzchu do świtu, w terminie od 1 kwietnia do 30 listopada (nie dotyczy nocnych wyjść szkoleniowych), zamknięcie Jaskini Mroźnej (obecnie od 31 października do 25 kwietnia), zamknięcie dla ruchu turystycznego ze względu na ochronę przyrody (obecnie od 1 grudnia do 15 maja) trzech odcinków szlaków turystycznych:

- 1) Przełęcz w Grzybowcu – Wyżnia Kondracka Przełęcz;
- 2) Dolina Tomanowa – Chuda Przełęczka;
- 3) Dolina Pięciu Stawów Polskich – Świstówka Roztocka - Morskie Oko.

(dowód: akta kontroli str. 75-86)

TPN nie ustalono kar za nieprzestrzeganie przyjętych zasad. Kontrolę ich przestrzegania wykonywali pracownicy Służby Parku, głównie funkcjonariusze Straży Parku oraz leśniczowie i podleśniczowie. Jedynym miejscem w Tatrach gdzie zostały umieszczone tablice informujące o wysokości kary (500 zł) za opuszczenie miejsca udostępnionego dla narciarstwa jest rejon Kasprowego Wierchu.

Kontrola ruchu turystycznego polegała na wykonywaniu bieżących patroli, które miały miejsce zarówno w dni robocze, jak i wolne od pracy. Turyści, którzy nie przestrzegali przepisów i zasad obowiązujących w TPN byli pouczeni, upominani lub karani mandatami karnymi.

(dowód: akta kontroli str. 47, 57, 65-74, 158-165, 190-191)

Jak wyjaśnił Zbigniew Krzan, Zastępca Dyrektora Parku w zorganizowanym społeczeństwie przewidywany prawem zakaz implikuje sankcje karną, a więc sam znak zakazu jest wystarczający do odczytania zrozumiałego społecznie komunikatu o związanych z nim sankcjami. Grożenie sankcjami nie jest skuteczną formą działania i nie przynosi rezultatów, a zasada, że nieznanomość prawa szkodzi powinna być powszechnie znana.

(dowód: akta kontroli str. 171, 196)

W latach 2010–2012 Straż Parku wymierzyła łącznie 728 mandatów karnych na łączną kwotę 88 870 zł. Do 29 sierpnia 2013 r. wymierzono 250 mandatów na kwotę 9 930 zł.

(dowód: akta kontroli str. 38-40, 51, 60-62, 190-191)

Analiza 349 mandatów wystawionych w 2012 r. wykazała, że mandaty te były wystawiane w szczególności w związku z: jazdą na nartach i snowboardzie poza trasą (124 mandaty), przebywaniem poza szlakiem (118 mandatów), wjazdem pojazdem mechanicznym na teren TPN (36 mandatów), wejściem z psem na teren TPN (19 mandatów), paleniem tytoniu lub ogniska (18 mandatów) oraz biwakowaniem w strefie ochrony ścisłej (10 mandatów).

(dowód: akta kontroli str. 60, 63)

W latach 2010–2013 liczba osób odwiedzających Park, według danych z punktów sprzedaży biletów wstępu, wyniosła 2 002 888 w 2010 r., 2 234 556 w 2011 r., 2 251 201 w 2012 r. i 322 858 w 2013 r. (do 30 czerwca). W badanym okresie najniższą frekwencję sprzedaży biletów odnotowano w grudniu 2010 r. – 19 416 natomiast najwyższą w sierpniu 2011 r. – 658 493. Średnia miesięczna liczba osób odwiedzających Park wynosiła 162 227.

(dowód: akta kontroli str.21-22, 87)

Posiadana przez TPN analiza monitoringu ruchu turystycznego została przeprowadzona w Dolinie Kościeliskiej i Chochołowskiej w okresie lipiec-sierpień 2009 r. Celem badania było określenie przestrzennego oraz czasowego rozkładu ruchu turystycznego na poszczególnych szlakach. Prace pomiarowe wykonali, pod nadzorem pracowników parku, ochotnicy biorący udział w akcji *Wolontariat dla Tatr*.

(dowód: akta kontroli str. 13-14, 98-115)

Średnie dzienne obciążenie szlaków w Dolinie Chochołowskiej w dniach 3 i 10 lipca oraz 30 sierpnia 2009 r. kształtowało się następująco:

<u>Odcinek szlaku</u>	<u>Ilość osób</u>
Siwa Polana – Polana Chochołowska	1774
Siwa Polana – wylot Doliny Lejowej	68
Niżnia Brama Chochołowska – Niżnia Kominiarska Polana	43
Wyżnia Brama Chochołowska – Siwa Przełęcz	102
Polana Iwanówka – Iwaniacka Przełęcz	151
Mała Polana Ornaczańska – Iwaniacka Przełęcz	208
Polana Trzydniówka – Trzydniowiński Wierch	77
Polana Chochołowska – Dolina Jarzącza	160
Polana Chochołowska – Dolina Wyżnia Chochołowska	124
Polana Chochołowska – Grześ	286
Schronisko – Kapliczka Św. Jana Chrzyciela	420

(dowód: akta kontroli str. 114)

W badanym okresie TPN zarządził 70 szlakami turystycznymi o łącznej długości 275 km. Na 15 odcinkach szlaków założono sztuczne ułatwienia (np.: łańcuchy, klamry, drabinki, poręcze, podesty, schody):

1) Tatry Zachodnie

- Wąwóz Kraków – Smocza Jama (drabinka i łańcuchy do otworu i dalej przez jaskinię, na obejściu jaskini łańcuchy i klamry);
- Jaskinia Raptawicka (na wejściu do otworu łańcuch, zejście na spong jaskini po drabinie);
- Jaskinia Mylna (przed wyjściem drugim otworem poręczówka z łańcuchów);
- Jaskinia Mroźna (podesty i schody z poręczami wewnątrz jaskini);
- Przysłop Miętusi – Małolączniak (łańcuch 12 m w Żlebie Kobylarzowym);
- Giewont (łańcuchy na obejściu kopuły szczytowej).

2) Tatry Wysokie

- Świnicka Przełęcz – Zawrat (klamry i łańcuchy);
- Zmarły Staw – Zawrat (klamry i łańcuchy);
- Zmarły Staw – Kozia Przełęcz (łańcuchy);
- Żleb Kulczyńskiego (łańcuchy);
- Czarny Staw – Skrajny Granat (łańcuch, klamra);
- Dolina Pięciu Stawów Polskich – Kozia Przełęcz (łańcuchy i klamry);
- Orla Perć (od Zawratu do Krzyżnego) (łańcuchy, klamry, drabinki);
- Czarny Staw pod Rysami – Rysy (łańcuchy i klamry);
- Czarny Staw pod Rysami – Przełęcz pod Chłopkiem (klamry).

(dowód: akta kontroli str. 77-80, 92)

W Zarządzeniu Ministra Środowiska w sprawie zadań ochronnych dla TPN¹ wskazano m.in. maksymalną liczbę osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu

¹ Zarządzenie nr 4 Ministra Środowiska z dnia 6 stycznia 2010 r. w sprawie zadań ochronnych dla Tatrzańskiego Parku Narodowego (Dz. Urz. MŚ. Nr 1 poz. 10 ze zm.).

udostępnionym w celach: turystycznych (12 miejsc), edukacyjnych (10 miejsc), sportowych (9 miejsc), rekreacyjnych (6 miejsc) i kulturalnych (trzy miejsca). Przy czym w trzech miejscach nie ustalono limitu liczbowego, zastępując go stwierdzeniem o pojemności obiektu (parking, obiekty sakralne).

Dyrektor TPN Paweł Skawiński wyjaśnił, że limity były kontrolowane pośrednio na podstawie liczby biletów za wstęp na teren Parku, ponieważ zapisy nie są precyzyjne (nigdzie nie określono co oznacza w przypadku szlaku turystycznego „jednocześnie” oraz „w danym miejscu”) jego zdaniem nie ma możliwości ścisłego kontrolowania tych limitów. Ewentualne decyzje dotyczące zarządzania ruchem turystycznym będą możliwe dopiero po zbudowaniu modelu ruchu turystycznego w TPN. Konieczne do zbudowania takiego modelu badania ankietowe zostały rozpoczęte w tym roku.

(dowód: akta kontroli str. 93, 115, 151, 195)

Tereny służące do uprawiania turystyki były w dobrym stanie i zostały prawidłowo oznakowane, co zostało stwierdzone w trakcie przeprowadzonych w czasie kontroli oględzin fragmentów szlaków: Morskie Oko – Rysy (do podejścia za Czarnym Stawem); Doliny Chochołowskiej, Jarzębczej i Starorobociańskiej (w przebiegu dnem dolin) oraz szlaku Kuźnice – Giewont). Szlaki były widocznie oznakowane kolorem odpowiadającym zapisom w stosownych zarządzeniach, posiadały drogowskazy kierunkowe z informacją o czasie przejścia. Nie występowały na nich przeszkody uniemożliwiające swobodne poruszanie. Sztuczne ułatwienia znajdujące się na szlaku na Giewont były w dobrym stanie technicznym. W przeprowadzonym badaniu ankietowym 99% ankietowanych również uznało stan szlaków za co najmniej dobry.

(dowód: akta kontroli str. 177 do 185, 199-550)

W trakcie badania ankietowego, przeprowadzonego wśród turystów odwiedzających TPN, otrzymano 175 wypełnionych ankiet. Wyniki badania wskazują, że 20% respondentów, nie zapoznało się z zasadami korzystania z Parku przed wejściem na jego teren. Zdecydowana większość ankietowanych (95%) przed wyjściem w góry zapoznała się z prognozą pogody, a także miała przy sobie telefon komórkowy (97%). Najwięcej respondentów po pomoc zadzwoniłoby na numer alarmowy 112, przy czym wskazywali oni również inne numery, którymi posłużyliby się w celu wezwania pomocy, w szczególności: 997, 998, lub 999 oraz 601 100 300, przy czym niejednokrotnie w przypadku tego ostatniego błędnie podawano numer.

Prawie wszyscy ankietowani (173 osoby) wyrazili opinię, że szlaki turystyczne w Parku są przygotowane w stopniu bardzo dobrym lub dobrym. Jedna osoba stwierdziła, że szlaki są źle przygotowane, wskazując, że oznaczenie szlaków jest niezrozumiałe, zwłaszcza w trakcie opadów śniegu. Również jedna osoba pozostawiła to pytanie bez odpowiedzi. Połowa ankietowanych stwierdziła, że była świadkiem niebezpiecznych zachowań turystów w górach, polegających w szczególności na: nieodpowiednim ubiorze, przebywaniu w górach pod wpływem alkoholu, opuszczaniu wyznaczonych szlaków, lub zabieraniu dzieci w wyższe partie gór.

(dowód: akta kontroli str. 199-550)

Przeгляд i konserwacja szlaków dokonywana była przez pracowników TPN każdego roku przed sezonem letnim, a ponadto każdy z pracowników był zobligowany do informowania Działu Udostępniania Parku o ewentualnych zauważonych usterkach. W badanym okresie zgłaszanie takich usterek następowało drogą telefoniczną. Pisemnie zgłoszono osunięcie się ziemi na szlaku na Rysy, który z tego powodu został okresowo zamknięty (od 6 do 24 lipca 2012 r.). Również w lipcu 2012 r., po konsultacjach z Tatrzańskim Ochotniczym Pogotowiem Ratunkowym (dalej: TOPR) przedłużono łańcuch usytuowany na Orlej Perci (Żleb Kulczyńskiego) gdzie przejście płyt skalnych sprawiało trudność turystom. Prace, zgodnie z zawartą umową wykonali ratownicy TOPR.

W 2012 r. została przeprowadzona akcja usuwania drzew w sąsiedztwie szlaków turystycznych w ramach usuwania zagrożeń. W okresie od czerwca do grudnia 2012 r. usunięto 829 drzew o kubaturze 1 135 m³. O podjętych działaniach, mających związek z wypadkiem w Ojcowskim Parku Narodowym, Dyrektor TPN poinformował Głównego Konserwatora Przyrody w Ministerstwie Środowiska. W skierowanych do niego pismach

zaznaczono, że w Parku stale podejmowane są działania zmierzające do zapewnienia bezpieczeństwa turystom (remonty barierek, mostków, wymiana i uzupełnianie tablic, odgruzowywanie szlaków w miejscach przebiegu przez stożki usypowe, wyznaczanie i usuwanie drzew). Wskazano jednocześnie, że informację o możliwości łamania się drzew i gałęzi podawano w codziennym komunikacie turystycznym, akcentując ją w czasie silnych wiatrów. Ponadto wskazano, że gwarancję bezpieczeństwa w tym zakresie dałoby usunięcie wszystkich drzew w sąsiedztwie szlaków turystycznych na szerokość równą wysokości drzewostanu, a takie działania byłyby sprzeczne z celem powołania Parku.

(dowód: akta kontroli str. 24-28, 89-92, 94-97, 166, 174-176)

W latach 2010 – 2013 TPN zorganizował 45 szkoleń z zakresu udostępniania parku i bezpieczeństwa dla pracowników Parku oraz Przewodników Tatrzańskich. Brało w nich udział od 5 do 85 osób (średnio 16). Kwestie bezpieczeństwa poruszano w trakcie szkoleń dotyczących m.in. teorii i praktyki ochrony przyrody, turystyki narciarskiej, sesji popularno – naukowych, wycieczek historycznych, szkoleń przyrodniczych, itp. Cykl takich szkoleń wprowadzono w 2011 r. W poprzednich latach przeprowadzane były pojedyncze szkolenia na wniosek Kół Przewodnickich.

Ponadto w 2013 r. zorganizowano cztery szkolenia lawinowe dla wolontariuszy (dwudniowe zajęcia teoretyczne i praktyczne z ratownikami TOPR); jedno szkolenie przyrodnicze dla Polskiego Stowarzyszenia Przewodników Wysokogórskich (wykład) i jedno szkolenie z zasad udostępniania parku i bezpieczeństwa dla Towarzystwa Przyjaciół Lasu. Organizowano również wycieczki dla uczniów klas maturalnych z Liceum Balzera i Zespołu Szkół Hotelarskich Kuźnice-Kalatówki połączone z treningiem lawinowym (sześć szkoleń); wykłady i warsztaty o zasadach udostępniania TPN w ramach kursów lawinowych w Dolinie Gąsienicowej (osiem szkoleń); wykłady dla studentów Wydziału Leśnego Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie w ramach zajęć dydaktycznych (jedno szkolenie) i Spotkań Tatrzańskich organizowanych przez Koło Naukowe Leśników (dwa szkolenia) oraz dla PTTK dotyczący zasad udostępniania TPN (jedno szkolenie). TPN brał również udział w Dniach lawinowo-skiturowych w Dolinie Pięciu Stawów (warsztaty, wykłady, sprawdzian wiedzy podczas zawodów), a razem z ratownikami TOPR odwiedził Liceum w Tychach, gdzie trzykrotnie przeprowadzono dla uczniów zajęcia na temat zasad bezpieczeństwa i ochrony przyrody.

Pracownicy TPN prowadzili również szkolenia dla uczestników kursów taternictwa jaskiniowego. Obejmowały one również zagadnienia związane z bezpieczeństwem w Tatrach, odbyło się 48 spotkań (do 31 maja 2013 r.), w których uczestniczyło 388 osób (średnio 8).

(dowód: akta kontroli str. 29-34, 154, 186)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Wyniki kontroli wskazują, że pomimo podejmowanych przez Park działań informacyjnych i edukacyjnych, nie wszyscy turyści znają obowiązujące na terenie Parku zasady i je przestrzegają, co stosownie do art. 4 pkt. 1 ustawy o bezpieczeństwie² jest ich obowiązkiem. Połowa ankietowanych wskazała, że była świadkiem niebezpiecznych zachowań w górach związanych w szczególności z: nieodpowiednim ubiorem lub sprzętem turystycznym, spożywaniem alkoholu lub poruszaniem się poza wyznaczonym szlakiem. Konieczne jest więc znalezienie skutecznego sposobu dotarcia do turystów z działaniami edukacyjnymi i profilaktycznymi.

Ocena cząstkowa

Park utrzymywał sieć szlaków turystycznych w należyтым stanie, zapewniającym bezpieczeństwo turystom z nich korzystającym. Świadczą o tym zarówno oględziny przeprowadzone w trakcie niniejszej kontroli, jak również wyniki ankiet. Aż 99% respondentów oceniło ich stan jako dobry lub bardzo dobry. TPN określił oraz upowszechnił zasady korzystania z terenu Parku, a także prowadził kontrole ich przestrzegania.

² Ustawa z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie i ratownictwie w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich (Dz. U. Nr 208, poz. 1241 ze zm.).

Park prowadził działalność profilaktyczną i edukacyjną w zakresie bezpieczeństwa w górach, polegającą głównie na prowadzeniu szkoleń z zakresu udostępniania Parku i bezpieczeństwa. Prowadził również zajęcia dla dzieci i młodzieży dotyczące między innymi bezpieczeństwa i ochrony przyrody.

2. Współdziałanie i koordynacja przedsięwzięć podejmowanych przez podmioty odpowiadające za bezpieczeństwo w górach

Opis stanu faktycznego

TPN zawarł umowę z TOPR dotyczącą dokonywania napraw sztucznych ułatwień na szlakach turystycznych leżących na terenie Parku, która była realizowana na bieżąco. W trakcie kontroli stwierdzono, że zgłaszanie usterek odbywało się telefonicznie do Działu Udostępniania Parku (np. przez leśniczego) a pracownik TPN kontaktował się niezwłocznie z TOPR, ustalając szczegóły niezbędnych napraw (np. termin i zakres). Przykładowo w trakcie kontroli zgłoszono w dniu 31 lipca 2013 r. uszkodzenie zamocowania łańcucha pod Giewontem. Informacja ta została w tym samym dniu przekazana telefonicznie do TOPR, a termin naprawy ustalono na dzień następnny. Dokonanie naprawy zostało potwierdzone w trakcie oględzin.

(dowód: akta kontroli str. 65, 71,88, 116-134,152)

Park nie współpracował z organizatorami turystyki, a zorganizowane grupy turystyczne nie przekazywały informacji o liczbie osób, czy trasie wycieczki.

TPN nie współpracował z jednostkami samorządu terytorialnego w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa w górach oraz nie uzyskiwał od tych jednostek wsparcia w zakresie utrzymania szlaków turystycznych lub zapewnienia bezpieczeństwa. Dyrektor TPN wyjaśnił, że w badanym okresie działania związane z utrzymaniem szlaków turystycznych, które przebiegają na terenie Parku realizuje TPN. Park nie występował do jednostek samorządu terytorialnego lub PTTK o pomoc w ww. sprawach.

(dowód: akta kontroli str. 192, 195)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Park efektywnie współpracował z TOPR, któremu zlecał dokonywanie napraw sztucznych ułatwień na szlakach turystycznych.

3. Gospodarowanie środkami na zapewnienie bezpieczeństwa w górach

Opis stanu faktycznego

W latach 2010 – 2013 TPN przekazał podmiotowi uprawnionemu do wykonywania ratownictwa górskiego, tj. do TOPR łącznie 2 968,1 tys. zł stanowiące 15% wpływów z biletów wstępu na teren Parku. Wpływy z tytułu sprzedaży biletów wstępu wyniosły odpowiednio: 5 642,3 tys. zł w 2010 r., 6 518,9 tys. zł w 2011 r., 6 539,6 tys. zł w 2012 r. i 1 520,2 tys. zł w 2013 r. (do 30 czerwca). Kwoty te stanowiły podstawę naliczenia 15% wpływów uzyskanych za sprzedaż biletów wstępu na teren parku narodowego przekazanych do TOPR (od 2012 r. wpływy były pomniejszane o należny podatek od towarów i usług).

W badanym okresie konserwacja i remont szlaków turystycznych prowadzone były głównie w 2010 r. (realizowane przez Gospodarstwo Pomocnicze przy TPN) i 2011 r. Koszty prac kształtowały się następująco: 1 123,4 tys. zł w 2010 r., 1 061,3 tys. zł w 2011 r., 134,6 tys. zł w 2012 r. W 2013 r. (do sierpnia) nie prowadzono remontów z wyjątkiem oczyszczenia szlaku turystycznego nad Morskim Okiem ze splywu gruzowego, które to prace zostały wykonane w ramach akcji *Wolontariat dla Tatr*.

(dowód: akta kontroli str. 21 do 23, 94 do 97)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w zakresie przekazywania 15% wpływów z opłat pobieranych za wstęp na teren Parku nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w zakresie przekazywania środków z tytułu uzyskiwanych opłat za wstęp na teren Parku.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli nie wnosi uwag oraz nie formułuje wniosków pokontrolnych na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Krakowie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości oraz brakiem uwag do kontrolowanej działalności i wniosków pokontrolnych Najwyższa Izba Kontroli nie oczekuje odpowiedzi na niniejsze wystąpienie pokontrolne.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kraków, dnia października 2013 r.

Kontroler

Małgorzata Kram
specjalista kontroli państwowej

³ Dz.U. z 2012 r., poz.82 ze zm.